

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(CIP file- Classification of instructional programmes)

Τίτλος μαθήματος:	Μέθοδοι έρευνας
Κωδικός:	ASSR 402
Κατηγορία:	Υποχρεωτικό μάαθημα
Επίπεδο:	Προχωρημένο
Έτος σπουδών:	4 ^ο έτος
Εξάμηνο:	7 ^ο εξάμηνο
ECTS:	6
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none">• Να γνωρίζουν και να κατανοούν το θεωρητικό υπόβαθρο που υποστηρίζει την επιστημονική έρευνα και τους στόχους της κοινωνικής έρευνας.• Να κατανοήσουν τον ρόλο και τη σκοπιμότητα της επιστημονικής έρευνας.• Να είναι σε θέση να κατανοούν και να κρίνουν τις διαφορετικές μεθόδους συλλογής δεδομένων.• Να γνωρίζουν και να μπορούν να εφαρμόσουν τα στάδια σχεδιασμού μιας κοινωνικής έρευνας.• Να είναι σε θέση να διαμορφώσουν ένα ερωτηματολόγιο και να προετοιμαστούν για μια συνέντευξη.• Να γνωρίζουν βασικές γνώσεις για την ανάλυση ερευνητικών δεδομένων.• Να είναι σε θέση να συνδέουν τα είδη της επιστημονικής έρευνας με το πεδίο δράσης της Κοινωνικής Εργασίας.• Να αξιολογούν και να επιλέγουν ανάμεσα στις μεθόδους έρευνας την πλέον κατάλληλα για χρήση στην εκάστοτε έρευνα που θα κληθούν να πάρουν μέρος.• Να προσδιορίσουν σε θεωρητικό επίπεδο την φιλοσοφία εκτέλεσης Ποιοτικής Ανάλυσης.• Να εντοπίσουν την ουσιαστική διαφορά μεταξύ Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας.• Να εξετάσουν τα συστατικά μέρη μιας ερευνητικής πρότασης.• Να αναπτύσσουν κριτική σκέψη αναφορικά με τα διάφορα μέρη της έρευνας.• Να αναπτύσσουν επιχειρήματα για τις επιλογές που καλούνται να κάνουν σε κάθε στάδιο της έρευνας.• Να εξετάζουν τους παράγοντες που επιδρούν στην εκτέλεση κάθε μεθόδου έρευνας.• Να εφαρμόζουν διαφορετικές προσεγγίσεις για την διερεύνηση ενός θέματος υπό έρευνα.• Να εντοπίσουν τα προτερήματα και τα μειονεκτήματα των βασικών παραδόσεων στην ποιοτική έρευνα: Βιογραφία και Αφήγηση, Μελέτη περίπτωσης, Θεμελιωμένη Θεωρία, Φαινομενολογία και Εθνογραφία.• Να διερευνούν και να εντοπίζουν τις διαφορετικές μεθόδους ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων.• Να αποκτήσουν δεξιότητες ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων.

	<ul style="list-style-type: none">• Να επιλέγουν και να εφαρμόζουν την κατάλληλη μέθοδο ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων.• Να αξιολογούν βασικά πορίσματα ερευνών.• Να εντοπίζουν τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να καταλήξουν σε τεκμηριωμένες αναλύσεις και ερμηνείες των δεδομένων τους.• Να αποκτήσουν δεξιότητες επιχειρηματολογίας στο υπό μελέτη θέμα.		
Μέθοδοι Διδασκαλίας:	Διαλέξεις, συζητήσεις στην τάξη, βιωματικές ασκήσεις.		
Προ-απαιτούμενα:	Κανένα	Συν-απαιτούμενα:	Κανένα
Περιεχόμενο μαθήματος:	<ul style="list-style-type: none">• Προσέγγιση της έννοιας και της σημασίας της Επιστημονικής Έρευνας.• Εισαγωγή στον προβληματισμό της κοινωνικής έρευνας.• Θέματα δεοντολογίας στην Κοινωνική Έρευνα.• Η Ερευνητική διαδικασία. Τα Στάδια Σχεδιασμού Κοινωνικής Έρευνας (Θεωρία/ Έννοιες Μέτρηση έννοιας/ανάπτυξη δεικτών/Υποθέσεις/ Μέτρηση (Εγκυρότητα/Αξιοπιστία) Μεταβλητές /Επίπεδα Μέτρησης/ βασικές έννοιες /ερευνητικό πρόβλημα/ ερευνητικά ερωτήματα/ ο ρόλος της Υπόθεσης)• Μέτρηση στάσεων: Κλίμακες Στάσεων.• Κατασκευή Ερωτηματολογίου.• Εισαγωγή στα διαφορετικά Είδη Ερευνών (Ιστορική έρευνα / Εξελικτική έρευνα / Επισκόπηση / Μελέτες περίπτωσης / Εκ των υστέρων έρευνα / Μελέτη Περιπτώσεως / Εθνογραφική Μελέτη / Έρευνα Δράσης / Αρχαιακή έρευνα / Ομάδες εστίασης).• Μεθοδολογία έρευνας (Πληθυσμός/ Επιλογή Δείγματος/ Δειγματοληψία /Λογική της Δειγματοληψίας /Τεχνικές Δειγματοληψίας /Μέγεθος δείγματος /Είδη δειγμάτων/ καθορισμός αντιπροσωπευτικού δείγματος/ διαδικασία επιλογής αντιπροσωπευτικού δείγματος).• Μέθοδοι ποσοτικής ανάλυσης. Ανάλυση περιεχομένου. Ανάλυση στοιχείων. Ερμηνεία αποτελεσμάτων (Κωδικοποίηση / εισαγωγή και διαδικασία επεξεργασίας στον Η/Υ / Πίνακες / Διαγράμματα, περιγραφές δεδομένων / Μέτρηση κεντρικής τάσης και διασποράς / Σχέσεις μεταξύ δύο ή περισσότερων μεταβλητών).• Παρουσίαση δεδομένων έρευνας με στατιστικό λογισμικό: Αποθήκευση και συνοπτική παρουσίαση. Διερευνητική ανάλυση δεδομένων. Γραφικές μέθοδοι παρουσίασης μονομεταβλητών και πολυμεταβλητών στοιχείων. Βασικές μέθοδοι δειγματοληψίας. Μελέτη περίπτωσης.• Συγγραφή Ερευνητική έκθεσης. Συγγραφή και τρόποι διάρθρωσης ερευνητικής έκθεσης.• Ερευνητική Πρόταση (Research Proposal) και Εκπόνηση Σχεδίου Έρευνας (Research Design) (Τίτλος, Παρουσίαση/Διαμόρφωση του θέματος/προβλήματος προς έρευνα, Σκοπός και σπουδαιότητα της έρευνας, Κίνητρα και στόχοι, Υπόβαθρο, Ερευνητικά ερωτήματα και σκοποί, Βιβλιογραφική επισκόπηση, Ερευνητικό πλάνο και μέθοδοι, Ερευνητικές Στρατηγικές, Αρχές-Θεωρίες-Υποθέσεις και Μοντέλα, Πηγές συλλογής δεδομένων, Τύποι δεδομένων, Επιλογή μεθόδων συλλογής δεδομένων, Συλλογή δεδομένων και χρόνος, Προϋπολογισμός, Αιτιολόγηση του Προϋπολογισμού, Χρονοδιάγραμμα Έρευνας, Αναμενόμενα αποτελέσματα ή		

	<p>οφέλη, Ζητήματα Δεοντολογίας, Προβλήματα και Περιορισμοί, Αναγωγή δεδομένων και ανάλυση, Ανακοίνωση των αποτελεσμάτων).</p> <ul style="list-style-type: none">• Ποιοτικές Μέθοδοι Συλλογής Δεδομένων.• Σχεδιασμός Κοινωνικής Έρευνας – Ταξινόμηση ενός Σχεδίου Έρευνας (Βασικά συστατικά στοιχεία, Θέμα Έρευνας και Προβλήματα, Επιρροές στην επιλογή του Θέματος, Ρόλοι για τους Ερευνητές).• Ερευνητικές Ερωτήσεις και Αντικείμενα (Τύποι Ερευνητικών Ερωτήσεων, Ο σκοπός των Ερευνητικών Ερωτήσεων, Ανάπτυξη και Βελτίωση των Ερευνητικών Ερωτήσεων, Ερευνητικά Ερωτήματα και Υποθέσεις Εργασίας, Ερευνητικά Αντικείμενα).• Πηγές και Επιλογή Δεδομένων (Τύποι δεδομένων, Είδη δεδομένων, Πηγές συλλογής δεδομένων, Συλλογή δεδομένων, Πληθυσμός και δείγμα, Μέθοδοι διερεύνησης δείγματος, Μέγεθος δείγματος, Μελέτες Περίπτωσης).• Πέντε βασικές παραδόσεις στην Ποιοτική έρευνα: Βιογραφία και Αφήγηση, Μελέτη περίπτωσης, Θεμελιωμένη Θεωρία, Φαινομενολογία, Εθνογραφία.• Ανάλυση Ποιοτικών Δεδομένων.• Παραγωγή Πειστικών Αναλύσεων και Εξηγήσεων.• Ηθικά ζητήματα/ Δεοντολογία στην Κοινωνική Έρευνα.
Βιβλιογραφία:	<ul style="list-style-type: none">• Ιωσηφίδης, Θεόδωρος και Σπυριδάκης, Μάνος (2006) (επ.) <i>Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα</i>, Αθήνα: Κριτική.• Καλλιδικάκη, Θεανώ (2010) <i>Ποιοτικές Μέθοδοι στην Έρευνα της Κοινωνικής Εργασίας</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.• Louis Cohen, Lawrence Manion and Keith Morrison (2007) <i>Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας</i>, Αθήνα: Μεταίχιμο.
Εγχειρίδια:	<ul style="list-style-type: none">• Ιωσηφίδης, Θεόδωρος και Σπυριδάκης, Μάνος (2006) (επ.) <i>Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα</i>, Αθήνα: Κριτική.• Καλλιδικάκη, Θεανώ (2010) <i>Ποιοτικές Μέθοδοι στην Έρευνα της Κοινωνικής Εργασίας</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος. ISBN: 978-960-6863-78-3• Louis Cohen, Lawrence Manion and Keith Morrison (2007) <i>Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας</i>, Αθήνα: Μεταίχιμο.
Συμπληρωματική βιβλιογραφία:	<ul style="list-style-type: none">• Δαουτόπουλος, Γεώργιος (2004) <i>Μεθοδολογία Κοινωνικών Ερευνών</i>, Θεσσαλονίκη: Ζυγός• Ζαφειρόπουλος Κ. (2005) <i>Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; - Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών</i>, Αθήνα: Κριτική.• Κάλλας, Γ. (2002) <i>Ζητήματα Σχεδιασμού εμπειρικών ερευνών. Αξιοποίηση μεθόδων της πληροφορικής τεχνολογίας</i>, Αθήνα: ΕΚΚΕ.• Κυριαζή, Ν. (2003) <i>Η Κοινωνιολογική Έρευνα</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.• Κυριαζή, Νότα (1999) <i>Η κοινωνιολογική έρευνα: Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών</i>, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.• Λαμπίρη-Δημάκη, Ιωάννα (2003) (επ.) <i>Η Κοινωνιολογία και η μεθοδολογία της</i>, Αθήνα: Σάκκουλας.• Λυδάκη, Άννα (2001) (επ) <i>Ποιοτικές μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας</i>, Αθήνα: Καστανιώτης.• Μακράκης, Βασίλης Γ. (2005) <i>Ανάλυση Δεδομένων στην Επιστημονική Έρευνα με την χρήση του SPSS</i>, Αθήνα: Gutenberg.

	<ul style="list-style-type: none">• Παπαϊωάννου, Σκεύος (2007) <i>Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των κοινωνικών επιστημών</i>, Αθήνα: Κριτική.• Παπαναστασίου, Κ. και Παπαναστασίου, Έλ. (2005) <i>Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας</i>, Λευκωσία: Kailas Printers and Lithographers Ltd.• Ρούσσος, Π. και Τσαούσης, Γ. (2002) <i>Στατιστική Εφαρμοσμένη στις Κοινωνικές Επιστήμες</i>, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.• Τσιπλητάρης Α. και Μπαμπάλης Θ. (2006) <i>Δέκα Παραδείγματα Μεθοδολογίας Επιστημονικής Έρευνας – Από τη θεωρία στην πράξη</i>, Αθήνα: Ατραπός.• Τσιώλης, Γιώργος (2006) <i>Ιστορίες ζωής και βιογραφικές αφηγήσεις. Η βιογραφική προσέγγιση στην κοινωνιολογική ποιοτική έρευνα</i>, Αθήνα: Κριτική.• Φίλιας, Βασίλης (1996) <i>Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και τις Τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών</i>, Αθήνα: Gutenberg.• Brandy, John (1992) <i>Η Τεχνική της Συνέντευξης</i>, Αθήνα: Νέα Σύνορα.• Bell, Judith (1999) <i>Μεθοδολογικός Σχεδιασμός Παιδαγωγικής και Κοινωνικής Έρευνας</i>, Αθήνα: Gutenberg.• Cohen, L. & Manion, L. (1997) <i>Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Έκφραση.• Jareau C. (1996), <i>Η έρευνα με ερωτηματολόγιο</i>, Αθήνα: Τυπωθήτω.
Προγραμματισμένες δραστηριότητες και μεθοδολογία:	<ul style="list-style-type: none">✓ Εισηγήσεις✓ Παρουσιάσεις διαφανειών✓ Περιπτώσεις εφαρμογής✓ Ομαδικές ασκήσεις✓ Εργασία σε ομάδες
Τρόποι και κριτήρια αξιολόγησης:	<p>A. Ενδιάμεση αξιολόγηση (επιλέγετε η τοποθέτηση της βαρύτητας):</p> <ul style="list-style-type: none">- Εκπόνηση εργαστηριακής εργασίας/σιών 25%- Ενδιάμεση γραπτή εξέταση προόδου: 25% <p>B. Τελική εξαμηνιαία αξιολόγηση</p> <ul style="list-style-type: none">- Γραπτή εξαμηνιαία τελική εξέταση: 50% <p>Σύνολο: 100%</p>
Γλώσσα διδασκαλίας:	Ελληνικά
Πρακτική επαγγελματική άσκηση:	ΌΧΙ